

[Kjær.]

hvilket vil sige, at 81 pCt. af samtlige de hos Arbejdsgiverforeningens Medlemmer engagerede Arbejdere kunde have faaet Ferie.

Altsaa, Udviklingen kunde have været fortsat. Om den saa kunde fuldkommes paa den Maade, at alle Arbejdere fik Ferie, ved jeg ikke, men jeg tror sikkert, at den kunde fuldkommes saadan at forstaa, at alle, hvem det var muligt at give Ferie, og som havde Ønske om at faa Ferie, vilde kunne have faaet det.

Det er nemlig saadan, at det ikke altid er muligt at give Ferie, og sikkert ogsaa saadan, at det ikke altid er noget brændende Ønske hos Arbejderne at faa Ferie. Jeg beder om, at man i denne Forbindelse ser paa den Opgørelse, som findes i Bilag 3 i Betænkningen, og hvori der redegøres for de forskellige Fags Ferieordninger. Det viser sig dér, at de Folk, der ikke har Ferie, i det væsentligste indskrænker sig til Arbejds mændene og Sæsonarbejderne. Saa kan man stille det Spørgsmaal: Hvorfor har disse Folk ikke Ferie? Mon det skulde være, fordi de har staaet særlig svagt ved Overenskomstforhandlinger? Det er nu egentlig ikke mit Indtryk. Jeg har snarest det modsatte Indtryk, at de har staaet stærkt. Nej, jeg er tilbøjelig til at tro, at naar en stor Del af Arbejds mændene ingen Ferie har, er det, fordi de er beskæftiget ved Løsarbejde, og man som Følge deraf har anset det for ret umuligt at skabe en fornuftig Ferieordning. Jeg maa endvidere mene, at naar Sæsonarbejdere, Bygningshaandværkere o. s. v., ikke har skaffet sig Ferie, er det, fordi de har ment, de i og for sig havde Frihed nok.

Efter det her anførte maa jeg være af den Opfattelse, at det havde været rigtigt og bedst, om man havde fulgt de hidtil betraadte Veje, de frivillige Overenskomsters. Flertallet inden for Udvalget har imidlertid været af en anden Opfattelse. Med fuld Musik er de gaaet ind for Lovgivningens Princip og gjort det ved i alt væsentligt at tiltræde Ministerens Lovforslag. Jeg har omtalt dette meget udførligt ved første Behandling og ønsker her kun at fremhæve, at det jo bygger paa visse almindelige Regler, hvoraf de væsentligste er tre: for det første, at alle skal have Ferie, for det andet, at Ferien skal holdes i et vist nærmere angivet Tidsrum, og for det tredje, at Arbejdsgiveren skal betale Løn i Ferien.

Dette saaledes inden for et vist bestemt Omraade i visse bestemte Forhold at skabe generelle Regler, at tilvejebringe et System, hvori alt kan puttes ind, er jo

ikke noget nyt for Regeringen. Det har været forsøgt før, og det har vistnok altid bragt betydelige Vanskeligheder. Jeg behøver kun at minde om Overarbejdsloven, der bragte mange Vanskeligheder; men det er min Opfattelse, at de Vanskeligheder, som den Lov bragte, vil være faa og smaa i Sammenligning med dem, som det foreliggende Forslag vil bringe, om det ophøjes til Lov.

Flertallet og Ministeren er da ogsaa klar herover. To af de Ændringsforslag, der er stillet af Ministeren, maa vel tages som et Udtryk herfor. Det ene af disse vedrører det første af de tre nævnte Hovedpunkter, nemlig at alle skal have Ferie. Det fjerner den Urimelighed, som det vilde være, at Søfolk, der ikke kommer her til Landet inden for et helt Aar, skulde have Ferie, saaledes at de maatte tage den ude paa fremmede Have eller i fremmede Havne. Men mon virkelig nogen tror, at det er den eneste Urimelighed, som den nævnte Regel medfører, at der ikke skulde være nogle Stykker flere? Lad mig nævne et Par af dem.

Jeg kender en Provinskøbmand, hvis Hustru er død, og han selv er meget svag. Han har en Søn, der passer Forretningen, og det hele gaar saadan lige akkurat rundt for dem. Nu siger Loven, at Sønnen skal have Ferie. Faar han det ikke, skal Faderen betale Bøde. Det har han ikke Raad til. Men faar Sønnen Ferie, skal der skaffes en Afløser, som ikke kan udfylde Sønnens Plads, fordi han ikke kender den Befolkning, han skal arbejde med, og som i øvrigt skal have en ikke ubetydelig Løn. Det har Faderen heller ikke Raad til. Mon ikke de fleste vil finde, at dette er urimeligt, bl. a. ogsaa fordi det griber ind i et Forhold, hvor Indgriben burde være udelukket, nemlig i Forholdet mellem Forældre og Børn, der har ordnet sig paa den efter deres egen Mening mest tjenlige Maade.

Jeg skal nævne et andet Eksempel. Ministeren har i Udvalget oplyst, at provisionslønnede Agenter har Ret til Ferie og Feriegodtgørelse. Lad os nu tænke os, at en saadan Agent, som har en Nettoindtægt paa 8 000 Kr. og har Arbejde hele Aaret, skal have Ferie i 14 Dage. Han skal da have 320 Kr. i Feriegodtgørelse, og i den Tid Ferien varer, maa han ikke arbejde for andre, i hvert Fald ikke for Vederlag. Hvis det nu sker, at en af vedkommende Agents Kunder i Ferietiden indsender en Ordre, for hvilken Provisionen maaske er meget større end den Feriegodtgørelse, der her er Tale om, hvordan skal det saa gaa med denne